

til ifjor aldeles ingen var; da blev der indrettet een. I Randers og Aarhus er der kun enkelte Beboelsesleiligheder i Kjældere; saavidt jeg mindes, beløber det hele Antal i Aarhus sig ifkun til 3; i Horsens og i Vejle ere ogsaa kun meget faa. Efter min Opfattelse af Sagen og det Kjendskab, jeg har til de locale Forhold, indeholder denne Bestemmelse ingen væsentlig Indskrænkning i Byggefriheden i Kjøbstæderne.

Fischer: Jeg skal kun med Hensyn til den sidste Uttring af den ærede Minister, at det i Jylland er saa sjældent, at der findes Beboelsesleiligheder i Kjældere, tillade mig at bemærke, at efter hvad der er blevet mig opgivet, boe i Slagelse 60 Familier i Kjælderleiligheder; der er det altsaa ingenlunde sjældent, og det er derhos opgivet mig, at den aarlige Leie af samtlige disse Leiligheder beløber sig til 6,400 Rd. Man vil altsaa deraf see, at det ikke er en ganske ubetydelig Indskrænkning, der gjøres, naar det i Fremtiden forbydes at indrette Kjældere til Beboelsesleiligheder.

Monrad: Jeg skjønner dog ikke rettere, end at denne Lov støtter sig til de Anskuelser, som have fundet den lovgivende Magts og da ogsaa dette Things Bifald. Mange af de i dette Lovforslag optagne Bestemmelser vil man finde i Bygningsloven for Kjøbenhavn, og at der skulde være noget Væsentligt at erindre imod, at lignende Bestemmelser blive gjorte gjældende med Hensyn til Kjøbstæderne, synes jeg ikke, at der hidtil er blevet oplyst. Forsaavidt derimod denne Lov i enkelte Punkter maatte gaae videre end de Anskuelser, som Folkethinget alt har bifaldet, kunde det jo være Gjenstand for Overveielse, om man ikke burde indskrænke saadanne Bestemmelser til det, som man dengang vedtog. Ligesaa kan jeg heller ikke nægte, at jeg ikke skjønner, at det er rigtigt, at der er givet Regjeringen Myndighed til at udvide Loven til Steder, hvor man ikke ønsker den anvendt. Der er ikke Noget til Ginder for, istedetfor denne ubestemte Bemyndigelse, i Loven at optage en fast Bestemmelse om, at de og de opgivne Handelspladser skulle være indbefattede derunder, og, forsaavidt det i

Fremtiden skulde vise sig, at Loven ønskedes udvidet til andre Steder, vil der jo ikke være Noget til Ginder for, at et særegent Lovforslag indbringes om samme Gjenstand. Skjøndt jeg saaledes ogsaa finder, at der vel kunde være Anledning til, at det foreliggende Lovforslag i enkelte Henseender forandres, synes jeg dog ikke, at de heftige Angreb paa Loven stemme overeens med, at Thinget for saa kort siden har bifaldet en Lov af samme Bestaaelse. Jeg skjønner ikke rettere, end at de ikke saa meget ere begrundede i selve Lovforslaget som i de Forholdsregler, der ere trufne for nylig her i Kjøbenhavn, men derved troer jeg ikke, at vi skulle lade os drive ud af vor rolige Opfattelse af de Lovforslag, som blive os forelagte.

J. M. Hansen: Jeg kan ikke erkjende, at de Hensyn, der have ført den lovgivende Magt til at vedtage lignende Bestemmelser for Kjøbenhavn, kunne gjælde med Hensyn til vore Kjøbstæder. Forholdene i Kjøbenhavn ere saavel med Hensyn til Byens Størrelse, som med Hensyn til den Høide, hvori Bygningerne der ere opførte, og med Hensyn til mange Gaders ringe Brede af en saadan Bestaaelse, at man af den Grund vil kunne gaae ind paa at foreskrive saadanne Bestemmelser der, som man med Hensyn til Kjøbstæderne ingenlunde kan finde Grund til. Vore Kjøbstæder ere ikke saaledes bestaaende med Hensyn til deres Størrelse eller Byggemaade, at det kan forsvares at gribe Forholdsregler der, som det kan forsvares at tage for Kjøbenhavn, og det er af den Grund, at jeg maa tage Deel i den Modstand, som er fremkommet fra tidligere Taler mod Loven her, som en Lov, der efter min Erfaring slet ikke er foranlediget ved nogen Trang.

Monrad: Ja, den Indvending, der blev fremført af den sidste ærede Taler, blev fremsat saa ubestemt, at det er vanskeligt at imødegaae den. Jeg skal imidlertid bemærke, at, naar en Gade kun er 10 Alen bred, kan det efter mit Skjønne ikke være hensigtsmæssigt, at der deri anbringes Beboelseskjældere; det er det, som nu bestaaer for Kjøbenhavn, og det er det, hvortil jeg ogsaa antydede, at vi skulle